

4.Sınıf Fen Bilimleri Konu Özetleri

4.Ünite : Maddenin Özellikleri
1.Bölüm : Maddeyi Niteleyen Özellikler

1.1. Maddenin Niteliklerini Belirleme

Göz, kulak, burun, dil ve deri beş duyu organımızdır. Maddelerin varlığını duyu organlarımızla algılarız. Maddelerin bazı özelliklerini görerek, koklayarak, dokunarak, seslerini dinleyerek, tatlarına bakarak belirleyebiliriz (Her maddenin kokusuna ve tadına bakılmayacağını unutmayalım.).

Küçük bir taş parçası ile bir tahta parçasını suya atarsak tahta parçasının yüzdüğünü, taş parçasının ise battığını gözlemleriz. O hâlde bazı cisimler suda yüzerken bazıları batar. Tahta, plastik, strafor köpük, odun talaşı gibi maddeler suda yüzer. Taş, toprak gibi maddeler ise suda batar.

Maddenin suda yüzme ve batma özelliklerini duyu organlarımızı kullanarak belirleriz.

Bazı maddeler suyu emer. Suyu emen maddelerin yapısı, suyu emmeyenlerden farklıdır. Kâğıt havlu, tuvalet kâğıdı gibi maddeler suyu emme özelliğine sahip oldukları için ıslanır. Bazı maddeler ise suyu emmez. Örneğin şemsiye yapımında kullanılan maddeler suyu emme özelliğine sahip değildir. Özellikle iç çamaşırlarımızın terimizi emen bir yapıya sahip olmasını tercih ederiz.

Suyu emen maddelerin yüzeylerine dokunursak yüzeylerinin pürüzlü ve yumuşak olduğunu fark ederiz. Suyu emmeyen plastik poşet gibi maddelerin yüzeylerine dokunursak yüzeylerinin daha az pürüzlü olduğunu söyleyebiliriz.

Mıknatısın, maddeleri çekme ve çekmeme özelliğini beş duyu organımızdan biri olan gözlerimiz ile fark ederiz. Mıknatıslar çivi, toplu iğne, metal ataş gibi maddeleri çeker; plastik, tahta parçası gibi maddeleri ise çekmez.

Maddelerin özelliklerini belirlerken duyu organlarımızdan yardım aldık. Bazı maddelerin özelliklerini belirlerken birden fazla duyu organımızı kullandık. Birden fazla duyu organımızı kullanmamız, duyu organları arasında iş birliği olduğunu ve bunların birbirleriyle uyumlu çalıştıklarını gösterir. Bizim grup çalışmalarında iş birliği ve eşit görev paylaşımı yapmamız gibi aynı durumun duyu organlarımız arasında da söz konusu olduğunu görürüz.